

Forslag til vedtak - Idrettstinget 2021

Fra: Norges Brettforbund
Tittel på forslag: Veileder for internasjonal representasjon
Dato: 28. januar 2021

Forslag til vedtak:

Norges idrettsforbund og Olympiske og Paralympiske komite (NIF) skal lage en veileder for idrettens internasjonale representanter, for eksempel etter modell av Idrettens rasismeveileder. Veilederen skal bidra til å realisere potensialet i det internasjonale verdibaserte påvirkningsarbeidet til en av verdens mestvinnende og synlige idrettsnasjoner.

I veilederen skal det beskrives hvordan NIFs formålsparagraf, verdier og visjon, antidopingarbeid, perspektiver på bærekraft, samt grunnleggende menneskerettigheter, nulltoleranse for rasisme og diskriminering, skal fremmes i internasjonale fora. Idrettens over 250 internasjonale representanter gjør her allerede et godt arbeid, og veilederen skal forsterke og koordinere innsatsen.

Veilederen skal gi klare føringer for hvordan idrettens internasjonale representanter blant annet skal arbeide for at:

- Internasjonale mesterskap og Olympiske og Paralympiske leker ikke tildeles land hvor grunnleggende menneskerettigheter brytes.
- Et godt styresett er rådende i internasjonale forbund og organisasjoner norsk idrett er medlem av.

I tilfeller hvor mesterskap og konkurranser likevel gjennomføres i land hvor grunnleggende menneskerettigheter brytes, skal veilederen også beskrive hvordan norsk idretts internasjonale representanter kan støtte opp om organisasjoner, utøvere og andre som kjemper for menneskerettigheter.

Veilederen skal i forlengelse av denne problemstillingen inkludere føringer for om, og eventuelt når, boikott kan være et fornuftig valg.

Veilederen skal også gi støtte til norske utøvere som ønsker å bidra i det internasjonale verdibaserte påvirkningsarbeidet. NIFs utøverkomite skal involveres i arbeidet.

Veilederen skal ferdigstilles i god tid innen De Olympiske Paralympiske leker i Kina i 2022, slik at den kan komme til anvendelse for de av norsk idretts internasjonale representanter som vil være tilstede der.

Begrunnelse for forslaget:

Norge er et lite land, men en av verdens største idrettsnasjoner. Uten å være naive, kan vi feste lit til at vår stemme blir hørt, og at vår stemme utgjør en forskjell.

I NIFs formålsparagraf heter det at norsk idrett skal *“arbeide for at alle mennesker gis mulighet til å utøve idrett ut fra sine ønsker og behov, og uten å bli utsatt for usaklig og uforholdsmessig forskjellsbehandling.”*

Det forplikter nasjonalt og internasjonalt.

Ved siste opptelling i 2018 hadde norsk idrett totalt 322 posisjoner i internasjonale idrettsorganisasjoner fordelt på 251 enkeltpersoner. Disse representantenes posisjon er kanskje verdens mest *privilegerte*. Vi er så heldige å leve i et land hvor de aller, aller fleste virkelig gis en mulighet til å utøve idrett ut fra sine ønsker og behov, uten å bli utsatt for usaklig og uforholdsmessig forskjellsbehandling, blant annet takket være norsk idretts arbeid.

Norges beste idrettsutøvere er verdensstjerner og forbilder med enorm rekkevidde. Det gir utøverne *muligheten* til å selv påvirke saker de brenner for, men viktigst i denne sammenheng; De enestående prestasjonene gjør også posisjonen til norsk idretts internasjonale representanter *svært synlig*. Det legges merke til hva verdens mestvinnende vinteridrettsnasjon, og en fremadstormende sommeridrettsnasjon, står for.

I etterkant av et møte som samlet enkelte av norsk idretts internasjonale representanter 19. september 2019 uttalte idrettspresident Berit Kjøll: *“Norge er blant verdens beste idrettsnasjoner. Vi er verdens beste vinterolympiske nasjon. En slik posisjon forplikter. Det internasjonale idrettsmiljøet ser til oss, de er nysgjerrige på oss og de har forventninger til oss. Spørsmålet er om vår internasjonale idrettspolitiske stemme samsvarer med den resultatmessige posisjonen vi har som toppidrettsnasjon? Jeg tror nemlig vi har en del å gå på.”* Det ble i forbindelse med dette møtet også etablert en arbeidsgruppe, ledet av visepresident Johann Olav Koss, som skulle etablere et felles utgangspunkt for hva norsk idrett skal stå for internasjonalt.

(Kilde:

<https://www.idrettsforbundet.no/nyheter/2019/godt-styresett-fair-play-og-barekraft-skal-gi-nor-sk-idrett-en-tydeligere-stemme-internasjonalt/>)

Et eksempel på et nært forestående internasjonalt arrangement, som kan sette enkelte av norsk idretts internasjonale representanter på prøve, er De Olympiske og Paralympiske leker i Kina.

Et sentralt argument som gjerne benyttes av enkelte når mesterskap tildeles regimer hvor brudd på grunnleggende menneskerettigheter er godt dokumentert, er at arrangementet kan bidra til å åpne opp landet i en mer demokratisk retning. Senere års utvikling viser at det stikk motsatte har skjedd i Kina. Amnesty International skriver: *“Myndighetene forfølger*

personer som utøver sin religion eller sitt livssyn utenom de statskontrollerte, offisielle trossamfunn. Mange sitter fengslet i såkalte "interneringsleirer". (...) Kinesiske myndigheter har lenge drevet en systematisk undertrykking av landets uigurske minoritet. I dag sitter over en million fanget i leirer i Xinjiang-regionen."

(Kilde: <https://amnesty.no/kina>)

Deltagelse i lekene i Kina reiser store og viktige spørsmål omverdenen forventer at norsk idrett forholder seg aktivt til. Våre internasjonale representanter sin privilegerte og synlige posisjon, og den oppmerksomheten De Olympiske og Paralympiske leker vil gi Kina, bør derfor tydelig brukes til å markere støtte til grunnleggende menneskerettigheter, for eksempel slik de er gjengitt av IOC selv i Det Olympiske Charter.

En annen aktuell sak som kan trekkes frem var NIFs utøverkomites nei til en revisjon av IOC's Rule 50. Seierspallenes og seremonienes fremste funksjon er å hylle helter og feire idretten. Vi kan derfor forstå utøverkomiteens bekymring, slik den kom til uttrykk i deres beslutning. Samtidig kan det argumenteres for at Rule 50 handler om så mye mer, og er langt viktigere enn risikoen for at politiske markeringer av ulikt slag kan ta oppmerksomheten bort fra prestasjonene.

(Kilde:

<https://www.idrettsforbundet.no/nyheter/2020/nifs-utoverkomite-vil-bevare-de-olympiske-seremonienes-politiske-noytralitet/>).

Utøverkomiteens innstilling til Rule 50 tydeliggjør viktigheten av å løfte frem det internasjonale påvirkningsarbeidet på andre arenaer enn de seremonielle. Komiteens innstilling tydeliggjør også viktigheten av støtte opp om de av utøverne som *ønsker* å benytte sin posisjon til å markere et standpunkt.

Brettforbundet sendte et brev til utøverkomiteen i forbindelse med deres innstilling til Rule 50. I brevet ble det blant annet tatt til ordet for at norsk idretts "nulltoleranse for rasisme og diskriminering" ikke er en politisk ytring, men å stå opp for grunnleggende menneskerettigheter. Brevet kan leses her: <https://bit.ly/3aedQc5>.

Avslutningsvis ønsker Brettforbundet å trekke frem et godt eksempel til læring og etterfølgelse. Norges ishockeyforbund ledet sammen med de andre nordiske forbundene an i kampen for at Hviterussland ikke skulle være en av flere arrangørnasjoner for VM i Hockey i 2021, og lyktes. (Kilde: <https://www.hockey.no/nyheter/2020/vm-2021/>)

Ola Keul
President Brettforbundet